

vi det derfor for stemmende med vor Opfattelse af det rette, at Mindretallet underordnede sig Flertallet og stemte paa en Mand, der tilhørte Flertallets Gruppe, selvfølgelig imod at kræve og ogsaa at faa Indflydelse paa, hvem denne Mand skulde være. Jeg tror, at den Holdning, som saaledes er udvist, har været baade loyal og korrekt, og jeg vilde ønske, at man fra anden Side vilde optræde paa lignende Maade. Det har som bekendt ikke altid været Tilfældet i denne Sommer, men jeg ønsker ikke at give Anledning til nogen Bitterhed eller til en personlig Diskussion af nogen Art, og jeg skal derfor ikke komme ind paa at dokumentere dette ved forskellige Eksempler, som ellers kunde ligge ret nær, jeg skal nøjes med at henvise til et enkelt Eksempel fra de allersidste Dage: et Telegram, udsendt af Ritzaus Bureau, der har løbet hele Pressen rundt, og som jeg ikke har set dementeret fra nogen Side, nemlig at man fra Venstrereformpartiet i Vinderupkredsen har nedsat et Udvalg for, som det hedder, at træde i Forhandling med de moderate om en fælles Kandidat imod det ærede Medlem, som nu repræsenterer Kredsen, og som tilhører samme Gruppe som jeg. Jeg tror unægtelig ikke, at en saadan Valgtaktik er egnet til at fremme noget godt Samarbejde, som man fra forskellige Sider i denne Sommer har udtalt sig for; og hvis nogen skulde betvivle det, vil jeg blot spørge ærede Medlemmer, hvad de vilde sige, hvis der en skøn Dag stod et Telegram, ligeledes udsendt af Ritzau og ligeledes uden at blive dementeret noget Sted af rette vedkommende, gaaende ud paa, at Mænd, der tilhørte det forhandlende Venstres Gruppe, f. Eks. i Faaborg- eller Maribokredsen eller i andre Kredse — der kunde være Eksempler nok — havde nedsat et Udvalg til at træde i Forhandling med Venstrereformpartiet om at opstille en Fælleskandidat imod de nuværende Medlemmer for Maribo- eller Faaborgkredsen? Jeg tror ikke, en saadan Form for Samarbejde vilde gøre egentlig Lykke.

Idet jeg nu har udtalt mig, som jeg haaber, klart og tydeligt om den Stilling, som jeg og mine nærmeste Meningsfæller indtage, ligger det mig ogsaa paa Sinde at sige, at ihvorvel vi ganske staa ved det Tilsagn, vi gavede ved Adressedebatten i Fjor, nære vi ikke nogen Overtro med Hensyn til Venstrereformpartiets eller den nuværende Regerings absolutte Uundværlighed for Venstres Sag og dens videre Fremme.

Der tales undertiden saaledes, at hvis det nuværende Reformparti blev Mindretal og den nuværende Regering altsaa vilde blive sat i den Nødvendighed enten at træde tilbage eller at støtte sin Politik paa en noget bredere Basis end nu, saa vilde Venstresagen her i Danmark være udsat for den alleralvorligste Fare, og saa vilde der ikke være nogen som helst Sandsynlighed for at gennemføre nogen af de store Sager. Det er jo et Udslag af den politiske Overtro, der saa at sige er bleven rendyrket indenfor Flertallet i denne Sal gennem en lang Række af Aar, og som de ærede Medlemmer, der have udskilt sig som et Mindretal, der nu med de hvasseste Vaaben bekæmper Flertallet, i fuldeste Maal have været med til at dyrke og holde Hævd over. Denne Overtro munder ud i, at et enkelt Partis Personer eller andre politiske Personer saa at sige skulle have Monopol paa at drive Venstrepolitik eller skulle være de eneste, der kunne drive og fremme Venstres Opgaver. Nej, heldigvis, saaledes staa det slet ikke til, heldigvis ere baade Venstresagen og Parlamentarismen specielt saa stærke, at de klare sig snart med det ene Parti og snart med det andet Parti. Grundlaget for det hele er og bliver dog Vælgerbefolkningen, den politiske Bevidsthed og Modenhed, der har fæstnet sig hos denne Vælgerbefolkning, saaledes at man, hvilke end Formerne blive, og hvilke end Personerne blive, ganske sikkert i alt væsentligt vil komme til at følge den samme Linie i Politik. Maaske vil ogsaa den kommende Tid komme til at vise Nødvendigheden af, at enten denne Regering, som jeg i øvrigt ønsker et langt Liv, eller andre Regeringer af Venstre, støtter sig paa et ikke saa lidt bredere parlamentarisk Grundlag end det, man nu tænker sig, saaledes at Grundlaget muligvis ved Tidens og Nødvendighedens uafviselige Krav bliver saa bredt, at deri maa indbefattes alle, der ere og ville være Venstromænd, alle, der virkelig, set i det store og hele, vedkende sig Venstres Program, Venstres Sag.

Om det atter vil være muligt at sammenfatte de i og for sig ret uensartede Elementer, som der i saa Tilfælde vilde blive Tale om at regere paa, i eet Parti, det betvivler jeg, og jeg vilde ikke beklage, om det ikke kunde ske; thi jeg har aldrig betragtet de meget store Partier som en Fordel i Politik; aldrig. Og jeg har ogsaa den Mening, efter at Sprængningen af Venstrereformpartiet har vist, at man var i den Grad grunduenig, som man jo synes